

Sari Sarkomaa kok ym.

Kirjallinen kysymys ammattikorkeakoulujen sosiaali- ja terveystieteiden opiskelijoiden harjoittelupaikkojen riittävydestä ja laadusta

Eduskunnan puhemiehelle

Ammattikorkeakoulujen sosiaali- ja terveystieteiden opiskelijoiden harjoittelupaikkoja ei ole riittävästi. Vaikutukset näkyvät huolestuttavasti opintojen vaikeutumisena ja viivästymisinä. Tilanne kuormittaa opiskelijoiden lisäksi ammattikorkeakouluja ja sote-palveluita tuottavia organisaatioita.

Vakava tilanne todentuu Arenen julkaisemassa ammattikorkeakouluopiskelijoiden harjoittelupaikkojen saatavuus sosiaali- ja terveystieteillä -kyselyanalyysistä. Yli 90 prosenttia Arenen kyselyyn vastanneesta vastaajista arvioi harjoittelupaikkatilanteen heikentyneen viime vuosina. Kyselyn tulokset osoittavat, että kyse on valtakunnallisesta ja rakenteellisesta ongelmasta.

Kyselyyn vastanneiden ammattikorkeakoulujen mukaan harjoittelupaikkojen puute ei rajoitu yksittäisille alueille tai koulutusohjelmiin. Erityisesti pakollisten harjoittelujaksojen viivästyminen aiheuttaa ongelmia ja tekee vaikeaksi opintojen suunnittelun sekä opiskelijalle että korkeakoululle. Ongelma liittyy raportin mukaan paitsi paikkamääriin myös siihen, missä harjoittelupaikat sijaitsevat, millaisia osaamistavoitteita ne tukevat ja millaiset resurssit ohjaukseen ovat käytettävissä. Kaikkein vaikeinta harjoittelupaikkoja on kuitenkin saada kansainvälisille opiskelijoille.

Harjoittelupaikkojen saatavuus on heikointa väkirikkaimmilla ja yliopistosairaaloiden alueilla, erityisesti pääkaupunkiseudulla. Harjoitteluihin pääsy edellyttää yhä useammin opiskelijalta liikkumista oman opiskelupaikan hyvinvointialueen ulkopuolelle. Tämä korostaa alueiden välistä riippuvuutta ja osoittaa, että harjoittelupaikkatilannetta ei voida tarkastella pelkästään yksittäisten hyvinvointialueiden tai korkeakoulujen näkökulmasta.

Raportin mukaan jopa 3 500 opiskelijan opinnot viivästyvät yhden lukuvuoden. Luvut kertovat merkittävästä ongelmasta, jonka ratkaiseminen on yhteiskunnallisesti tärkeää. Korvaavat suoritukset ja simulaatiot ovat vakiintuneet osaksi opetuksen toteutusta, mutta ne eivät kaikilta osin korvaa työelämässä tapahtuvaa harjoittelua. Työpaikkojen henkilöstötilanne vaikuttaa osaltaan harjoittelupaikkojen tarjontaan.

Kirjallinen kysymys KK 484/2025 vp

Arenen saamat vastaukset osoittavat, että harjoittelupaikkojen tarjonta ei ole tasapainossa koulutuksen aloituspaikkamäärien kanssa.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Mihin toimiin hallitus ryhtyy ammattikorkeakoulujen ja erityisesti sosiaali- ja terveysalan opiskelijoiden harjoittelupaikkojen saatavuuteen liittyvien ongelmien ratkaisemiseksi ja opiskelijoiden opintojen sujuvuuden sekä laadun turvaamiseksi?

Helsingissä 26.1.2026

Sari Sarkomaa kok

Mia Laiho kok